

PRELIMINARY EXAMINATION FOR PART I OF THE
CLASSICAL TRIPOS

Wednesday 14 June 2000 9 to 12

Paper 2

ALTERNATIVE GREEK TRANSLATION

Answer **all** questions.

Sections A and B carry equal weight.

It is important to write good English.

Answers from **each** Section **must** be tied up in separate bundles.

Write your **number** (not your name) on the cover-sheet of **each** Section.

SECTION A

Translate into English:

A1 ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, οὐκ ἰδίαν ὑπὲρ ἑμαντοῦ νομίζω ταύτην γενέσθαι τὴν τιμωρίαν, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀπίσης· οἱ γὰρ τοιαῦτα πράττοντες, ὁρῶντες οἷα τὰ ἄθλα πρόκειται τῶν τοιαύτων ἀμαρτημάτων, ἦττον εἰς τοὺς ἄλλους ἐξαμαρτήσονται, εἴαν καὶ ὑμᾶς ὁρῶσι τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας. εἰ δὲ μή, πολὺ κάλλιον τοὺς μὲν κειμένους νόμους ἐξαλεῦψαι, ἑτέρους δὲ θεῖναι, οὔτινες τοὺς μὲν φυλάττοντας τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ταῖς ζημίαις ζημιώσουσι, τοῖς δὲ βουλαμένοις εἰς αὐτὰς ἀμαρτάνειν πολλὴν ἄδειαν ποιήσουσι. πολὺ γὰρ οὕτω δικαιότερον ἢ ὑπὸ τῶν νόμων τοὺς πολίτας ἐνεδρεῦεσθαι, οἱ κελεύουσι μὲν, εἴαν τις μοιχὸν λάβῃ, ὅ τι ἂν οὖν βούληται χρῆσθαι, οἱ δ' ἀγῶνες δεινότεροι τοῖς ἀδικουμένοις καθεστήκασιν ἢ τοῖς παρὰ τοὺς νόμους τὰς ἀλλοτρίας κατασχύνουσι γυναῖκας. ἐγὼ γὰρ νῦν καὶ περὶ τοῦ σώματος καὶ περὶ τῶν χρημάτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων κινδυνεύω, ὅτι τοῖς τῆς πόλεως νόμοις ἐπιθόμην.

LYSIAS I 47–50

[TURN OVER

A2 ΚΡ. τάδε δέ, ὦ Σώκρατες, εἶπέ μοι. ἀρά γε μὴ ἐμοῦ προμηθῆ καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων μὴ, εἴαν σὺ ἐνθένδε ἐξέλθῃς, οἱ συκοφάνται ἡμῖν πράγματα παρέχωσιν ὡς σὲ ἐνθένδε ἐκκλέψασιν, καὶ ἀναγκασθῶμεν ἢ καὶ πᾶσαν τὴν οὐσίαν ἀποβαλεῖν ἢ συχνὰ χρήματα, ἢ καὶ ἄλλο τι πρὸς τούτοις παθεῖν; εἰ γάρ τι τοιοῦτον φοβῆ, ἔασον αὐτὸ χαίρειν ἡμεῖς γάρ που δίκαιοι ἔσμεν σώσαντές σε κινδυνεύειν τοῦτον τὸν κίνδυνον καὶ εἴαν δέῃ ἔτι τούτου μείζω. ἀλλ' ἐμοὶ πείθου καὶ μὴ ἄλλως ποίει.

ΣΩ. καὶ ταῦτα προμηθεύμαι, ὦ Κρίτων, καὶ ἄλλα πολλά.

ΚΡ. μήτε τοίνυν ταῦτα φοβοῦ καὶ γὰρ οὐδὲ πολὺ τὰργύριόν ἐστιν ὃ θέλουσι λαβόντες τινὲς σώσαι σε καὶ ἐξαγαγεῖν ἐνθένδε. ἔπειτα οὐχ ὄρας τούτους τοὺς συκοφάντας ὡς εὐτελεῖς, καὶ οὐδὲν ἂν δέοι ἐπ' αὐτοὺς πολλοῦ ἀργυρίου; σοὶ δὲ ὑπάρχει μὲν τὰ ἐμὰ χρήματα, ὡς ἐγὼ οἶμαι, ἱκανά· ἔπειτα καὶ εἴ τι ἐμοῦ κηδόμενος οὐκ οἶει δεῖν ἀναλίσκειν τὰμά, ξένοι οὗτοι ἐνθάδε ἔτοιμοι ἀναλίσκειν.

PLATO *Crito* 44 e-45 b 3

A3

ταῦτ' ἄρ' αἰοῖδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 τήκετο, δάκρυ δ' ἔδενεν ὑπὸ βλεφάροισι παρειάς.
 ὡς δὲ γυνὴ κλαίῃσι φίλον πόσιν ἀμφιπεσοῦσα,
 ὅς τε εἴς πρόσθεν πόλιος λαῶν τε πέσῃσιν,
 ἄσπεϊ καὶ τεκέεσσιν ἀμύνων νηλεὲς ἦμαρ
 ἢ μὲν τὸν θνήσκοντα καὶ ἀσπαίροντα ἰδοῦσα
 ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγα κωκύει· οἱ δέ τ' ὄπισθε
 κόπτοντες δοῖρεσσι μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμους
 εἴρερον εἰσανάγουσι, πόνον τ' ἐχέμεν καὶ οἴζύν·
 τῆς δ' ἐλεεινοτάτῳ ἄχει φθινύθουσι παρειαί –
 ὡς Ὀδυσσεὺς ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἴβεν.
 ἐνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
 Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ' ἠδ' ἐνόησεν,
 ἦμενος ἄγχι' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν.
 αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
 “κέκλυτε, Φαιήκων ἠγῆτορες ἠδὲ μέδοντες,
 Δημόδοκος δ' ἤδη σχεθέτω φόρμιγγα λίγειαν·
 οὐ γάρ πως πάντεσσι χαριζόμενος τάδ' αἰεῖει.”

HOMER *Odyssey* VIII 521-538

SECTION B

Translate into English:

B1 *The narrator remembers a discussion between Socrates and Crito on the subject of self-interest.*

Οἶδα δέ ποτε αὐτὸν καὶ Κρίτωνος ἀκούσαντα, ὡς χαλεπὸν ὁ βίος Ἀθηνησιν εἶη ἀνδρὶ βουλομένῳ τὰ ἑαυτοῦ πράττειν.

Νῦν γάρ, ἔφη, ἐμέ τινες εἰς δίκας ἄγουσιν, οὐχ ὅτι ἀδικοῦνται ὑπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ὅτι νομίζουσιν ἡδίων ἂν με ἀργύριον τελέσαι ἢ πράγματα ἔχειν.

καὶ ὁ Σωκράτης, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Κρίτων, κύνας δὲ τρέφεις, ἵνα σοι τοὺς λύκους ἀπὸ τῶν προβάτων ἀπερύκωσι;

Καὶ μάλα, ἔφη· μᾶλλον γάρ μοι λυσιτελεῖ¹ τρέφειν ἢ μὴ.

Οὐκ ἂν οὖν θρέψαις καὶ ἄνδρα, ὅστις ἐθέλοι τε καὶ δύναιτο σοῦ ἀπερύκειν τοὺς ἐπιχειροῦντας ἀδικεῖν σε;

Ἴδέω γ' ἂν, ἔφη, εἰ μὴ φοβοίμην ὅπως μὴ ἐπ' αὐτὸν με τράποιτο.

Τί δ'; ἔφη, οὐχ ὁρᾷς ὅτι πολλῶν ἡδίων ἐστι χαριζόμενον οἷῳ σοὶ ἀνδρὶ ἢ ἀπεχθόμενον ὠφελεῖσθαι; εὖ ἴσθι ὅτι εἰσὶν ἐνθάδε τῶν τοιούτων ἀνδρῶν, οἳ πάνυ ἂν φιλοτιμηθεῖεν φίλῳ σοι χρῆσθαι.

ΞΕΝΟΦΩΝ *Memorabilia* II 9 1 3

¹ λυσιτελεῖ it profits, is expedient

B2 *Theseus tells Adrastus to bury the dead.*

οἶγ', Ἄδραστ', ἔχε στόμα,
καὶ μὴ ἴπιπροσθεν τῶν ἐμῶν τοὺς σοὺς λόγους
θῆς· οὐ γὰρ ἦκει πρὸς σέ κηρύσσω ὅδε,
ἀλλ' ὡς ἐμ'· ἡμῶς κἀποκρίνασθαι χρεῶν.
καὶ πρῶτα μὲν σε πρὸς τὰ πρῶτ' ἀμείψομαι.
οὐκ οἶδ' ἐγὼ Κρέοντα δεσπύζοντ' ἐμοῦ
οὐδὲ σθένοντα μείζον, ὥστ' ἀναγκάσαι
δρᾶν τὰς Ἀθήνας ταῦτ'· ἄνω γὰρ ἂν ῥέοι
τὰ πράγμαθ', οὕτως εἰ ἴπιταξόμεσθα δῆ.
πόλεμον δὲ τοῦτον οὐκ ἐγὼ καθίσταμαι,
ὅς οὐδὲ σὶν τοῖσδ' ἦλθον ἐς Κάδμου χθόνα·
νεκροὺς δὲ τοὺς θανόντας, οὐ βλάπτων πόλιν,
θάψαι δικαίῳ, τὸν Παρελλήνων νόμον
σώζων. τί ταύτων ἐστὶν οὐ καλῶς ἔχον;
εἰ γὰρ τι καὶ πεπόνθατ' Ἀργείων ὕπο,
τεθνᾶσιν, ἡμῶν αὖτε πολέμιους καλῶς,
αἰσχροῦς δ' ἐκείνοις, χῆ δίκη διοίχεται.

EURIPIDES *Suppliants* 513–524, 526–530